

Máth János

Kvalitatív modellek a pszichológiában

A kurzus során áttekintjük, hogy a pszichológiában hogyan keletkeznek kvalitatív (nominális, esetleg ordinális) változók, mit jelent a közöttük lévő kapcsolat, és hogy e változók kapcsolatrendszeré hogyan modellezhető. A két változó kapcsolatát vizsgáló kh-négyzet próba általánosításaként megismerkedünk a loglineáris modellekkel.

A loglineáris modelleken belül előbb a manifeszt (vagyis mérhető) változók modelljeit vizsgáljuk. Itt a páronkénti kapcsolatokon túl sorra vesszük a hármas interakció és a magasabb rendű interakció fogalmát. Ezután következnek az olyan modellek, melyekben látens (vagyis nem mérhető) változók is szerepelnek. Végül olyan hierarchikus modelleket építünk, melyekben egyaránt szerepelnek manifeszt és látens modellek.

A modellek illesztése és az illeszkedő modellek és paramétereinek értelmezése megkívánja az említett odds és odds-hányadosok ismeretét, melyekkel szintén megismerkedünk.

A loglineáris modellek illesztéséhez a kurzus során az ingyenesen elérhető LEM nevű programot használjuk.